

OPSLAG AF SATSPULJE**FOREBYGGELSE AF HASHRYGNING PÅ ERHVERVS- OG PRODUKTIONS-
SKOLER**

10. april 2015

Sagsnr. 1-2613-94/1

T 72 22 75 99

E mara@sst.dk

Sundhedsstyrelsen inviterer hermed statsinstitutioner, selvejende institutioner, organisationer, foreninger og lignende til at søge om tilskud fra puljen ”Forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler”.

I satspuljeaftalen for sundhedsområdet for 2015-2018 er der afsat 3 mio. kr. til at støtte et eller flere projekter i at udforme eller sammensætte et undervisningsforløb, baseret så vidt muligt på allerede kendte evidensbaserede metoder og materialer, som skal forebygge hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler.

Baggrund for satspuljen

Hash er det mest brugte illegale stof blandt unge. I niende klasse har 14 procent af pigerne og 17 procent af drengene prøvet at ryge hash mindst en gang¹. I aldersgruppen 16-24 år har 42 procent prøvet hash, og 24 procent har brugt hash inden for det seneste år². Det eksperimenterende brug af stoffer er højest i aldersgruppen 16-19 år. Fra 2000 til 2013 ses et fald i udbredelsen af stoffer, bortset fra hash. Udbredelsen af hash har ligget på et stabilt niveau fra 2000 til 2010, men der er sket en stigning i udbredelsen fra 2010 til 2013².

Mere end 40 pct. af de 17-19-årige erhvervsskoleelever har prøvet at ryge hash, og inden for den sidste måned har omkring 9 pct. af drengene og 7 pct. af pigerne på erhvervsskolerne røget hash³. Helt nye undersøgelser fra Center for Rusmiddelforskning viser, at elever på erhvervs- og produktionsskoler trives dårligere end unge på andre ungdomsuddannelser, og at de har et større brug af rusmidler. Der er viden om, at unge, som mistrives, har en mere risikovillig ruskultur end unge, der trives³. Et stort rusmiddelforbrug påvirker desuden de unges skolegang/indlæringsparathed. MULD-undersøgen fra 2008 viser fx, at unge, der har et aktuelt forbrug af hash har flere syge- og pjækkedage end unge, som aldrig har prøvet hash. Det er på den baggrund rimeligt at antage, at rusmiddelbrug generelt og i særdeleshed hashbrug øger frafaldet på erhvervs- og produktionsskoler.

Kommunernes har ifølge sundhedsloven ansvaret for forebyggende sundhedsydelser for børn og unge. Flere steder har kommunale medarbejdere derfor en udgående funktion på ungdomsuddannelsesinstitutioner, hvor de varetager rusmiddelforebyggende undervisning. Erfaringer med dette er bl.a. opnået i satspuljeprojektet

¹ Skolebørnsundersøgelsen 2010. Rasmussen, Due, red. SIF 2011.

² Narkotikasituationen i Danmark 2013, Sundhedsstyrelsen.

³ Unge der misbruger rusmidler. Frederiksen og Petersen. 2012. Center for Rusmiddelforskning

Unge, alkohol og stoffer 2011-2014 (se www.sst.dk/puljer for mere info). Her har kommuner og ungdomsuddannelser samarbejdet om at implementere rusmiddelpolitikker og handleplaner på ungdomsuddannelserne herunder undervisning og dialogskabende kontakt ved flere forskellige metoder og værktøjer.

I den nye reform af erhvervsuddannelserne bliver undervisning i sundhed en obligatorisk del af grundforløbets 1. del. Undervisning i betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed herunder livsstilsfaktorer bliver en del af faget Samfund og sundhed, Erhvervsfag 2. Rusmidler, herunder hash, skal ses som en betydelig risikofaktor for netop unge i alderen 15-25 år, som indskrives på en erhvervs- eller produktionsskole (se fodnote 3). Faget er beskrevet i den nye bekendtgørelse for grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne, der træder i kraft den 1. august 2015 (se bilag 1).

Satspuljens formål

På kort sigt er puljens formål, at der gives støtte til et eller flere projekter til at udvikle et undervisningsforløb baseret på international og national viden og metoder. Der skal ved projektets afslutning være udviklet en omkostningsfri digital udgave af undervisningsforløbet.

Undervisningsforløbet skal tilrettelægges så det kan anvendes i det nye fag Samfund og sundhed på erhvervsuddannelserne og imødekommer det nye fags formål og profil. Undervisningsforløbet skal også kunne anvendes på produktionsskoler. Undervisning i materialet skal derfor kunne varetages af undervisere på erhvervsskolernes introforløb og af faglærere på produktionsskolerne uden yderligere kompetenceløft.

På lang sigt er formålet med satspuljen, at det udviklede undervisningsforløb på erhvervs- og produktionsskoler bidrager til at forebygge hashrygning blandt eleverne, idet det udviklede forløb skal gøres tilgængeligt for skolerne, og undervisningsforløbet skal formidles til erhvervs- og produktionsskolernes undervisere.

Satspuljen målgruppe

Undervisningsforløbet, som udvikles for satspuljens midler, skal være målrettet unge på 1. del af erhvervsskolernes grundforløb, idet der undervises i faget Samfund og sundhed på denne del af uddannelsen. Det er elever, der kommer direkte fra 9. eller 10. klasse eller er gået ud for mindre end et år siden. Derudover skal det kunne anvendes til elever på produktionsskoler dvs. unge i alderen ca. 15-25 år.

Undervisningsforløbet udvikles med henblik på at undervisere på introforløbet på erhvervsskolerne og faglærere på produktionsskoler kan anvende materialet. Materialet skal derfor efter endt udvikling og afprøvning formidles via en målrettet indsats på de portaler og vidensbanker som erhvervsskoler og produktionsskoler bruger. Derved gøres det tilgængeligt for alle underviserne.

Hvilke institutioner og projekter yders der tilskud til?

Satspuljen til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler udmøntes til statsinstitutioner, selvejende institutioner, organisationer, foreninger og lignende med henblik på at få udviklet et hashforebyggende undervisningsforløb der kan bruges på erhvervs- og produktionsskoler.

Midlerne udmøntes i 2015 og skal dække perioden fra 2015-2018. 1 mio. kr. udmøntes med forbehold for finanslovsvedtagelsen i 2017.

I udmøntningen af midler vil følgende elementer blive vægtet:

- Indhold i undervisningsforløbet/lærervejledning. Det forventes, at der i ansøgningen gøres rede for, hvordan allerede eksisterende international og forskningsbaseret evidens inddrages herunder emner som flertalsmisforståelser, beslutningskompetence hos den unge, positive og negative holdninger til/konsekvenser ved brug af rusmidler. Idet forebyggelse af stofbrug hænger tæt sammen med forebyggelse af brug af alkohol, forventes indholdet i undervisningsforløbet at have et bredt fokus på rusmidler.
- Undervisningsforløbets fleksibilitet i forhold til, at underviseren kan tilpasse det den enkelte erhvervs- eller produktionsskole/klasse og dennes rusmiddelkultur
- Overvejelser vedr. inddragelse og tilpasning af allerede eksisterende dialogskabende værktøjer og undervisningsmaterialer fra det arbejde og den undervisning, der foregår på ungdomsuddannelserne, men som varetages af kommunale medarbejdere.
- Overvejelser vedr. differentiering i indhold af lærervejledning/ undervisningsforløbets på henholdsvis erhvervs- og produktionsskoler.
- Forløbets tilpasning til faget Samfund og sundhed på erhvervsskolernes introforløb herunder hvordan undervisningen organiseres. Det er vigtigt, at undervisningsforløbet er tilpasset elever, der kommer direkte fra grundskolen. Fagets samlede tidsramme er 1½ uge, hvori rusmidler kun kan forventes have en mindre rolle, da flere andre faglige mål også skal nås (se bilag 1 for information). Undervisningsforløbet skal også, evt. ved få justeringer, kunne målrettes elever på produktionsskoler.
- Overvejelser vedr. afprøvning af det endelige undervisningsforløb på et begrænset antal udvalgte skoler i forhold til indhentning af erfaringer med brug af materialet.

Krav til indhold i ansøgningen

Følgende elementer skal være velbeskrevet i ansøgningen:

- Organisering og bemanning på opgaven herunder erfaringer fra lignende opgaver
- En skitse over undervisningsforløb og lærervejledning
- Et budget for opgaven. Beløb skal være ink. moms
- En beskrivelse af hvordan udvikling og afprøvning af undervisningsforløbet dokumenteres
- En tidsplan for udvikling af undervisningsforløbet, med afsæt i den overordnede tidsplan under punkt 4
- At projektet afsluttes med at undervisningsforløbet kan akkvireres af erhvervs- og produktionsskoler i en digital omkostningsfri version
- En beskrivelse af rettigheder til undervisningsforløbet
- At der anvendes ansøgningsskema til ansøgningen. Ansøgningen må max være på *10 sider*.

Proces og samarbejde

Der skal i projektperioden afleveres årlige statusrapporter til Sundhedsstyrelsen, hvor det beskrives, hvordan projektet forløber og om der er væsentlige afvigelser i

forhold til den oprindelige ansøgning. Sundhedsstyrelsen skal godkende de årlige statusrapporter.

Tidsplan

Dato	Aktivitet	Ansvarlig
15. juni 2015	Ansøgningsfrist	Ansøgere
September 2015	Meddelelse om tildeling af midler til udvalgte ansøgere og afslagsmails udsendes	Sundhedsstyrelsen
Ultimo september 2015	Arbejde igangsættes. Opstartsmøde med Sundhedsstyrelsen	Ansøger(e) der bevilges støtte og Sundhedsstyrelsen
Sep. 2015 –	Udvikling af undervisningsforløb	Ansøger(e) der bevilges støtte (+ løbende møder med SST)
Aug. 2017 – jun. 2018	Undervisningsforløb pilot-testes på erhvervs- og produktionsskoler	Ansøgere der bevilges støtte
Jun. 2018 – okt. 2018	Erfaring fra pilottest samles og fremlægges på afsluttende møde	Ansøger(e) der bevilges støtte og Sundhedsstyrelsen

Indsendelse af ansøgning samt ansøgningsfrist

Ansøgninger skal være Sundhedsstyrelsen i hænde **senest d. 15. juni 2015**.

Ansøgningen sendes *underskrevet* på mail til: fobs@sst.dk og mærkes ”*Satspulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler*”

Eventuelle faglige spørgsmål kan rettes til akademisk medarbejder Marie Asserhøj på e-mail: mara@sst.dk og på telefon 72 22 75 99.

Eventuelle økonomisk administrative spørgsmål kan rettes til specialkonsulent Kasper Dahl på e-mail: kad@sst.dk og telefon 72 26 94 54.

Bilag 1.

Beskrivelse af faget Samfund og sundhed (s. 110)

<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=164801&exp=1>